

Cap-048(4)

LLUIS CAPDEVILA

////////////////////

(SEGONA NAIXEÇA DEVENUS)

- COMEDIA EN TRES ACTES I UN PROLEG -

DRAMATIS PERSONAE

VERTUS.
 EL GERMAN DEL PATRO.
 LA MARE DE L'ADOLESCENT.
 TRES KAVIERS.
 EL PATRO.
 L'HELENA A.
 L'ADOLESCENT.
 L'ADROGUER.
 EL SERENT DE LA GUARDIA CIVIL.
 EL GERMA DE L'ADROGUER.
 EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME.
 D'IL LUMINE.
 EL LIBRIC.
 EL QUE SEMPRE TOCA DEFFETS A TERRA.
 L'ENANGIA DE LA PAT.
 EL QUE APELLEGA EIDENS.
 EL LES TORT.
 L'AFORSARI.
 EL SE SENARI DE L'ADOLESCENT.
 BARBERS, CAPELLANS, GENT.

DE COM L'AURORE VEU LES PERSONNAGES, QUE LES COM VOLUBERA SOLI EN TANT-
 EN LES INTERPRETAS I EN LES INTERPRETAS.

VENUS. No té una edad definida. Per a un adolescent que desperta a la
 vida amorosa, Venus pot tenir la pomposa maduresa dels trenta-cinc anys.
 Per a l'home que ha viscut molt i s'acomoda de l'amor-la passió que,
 segons Buffon, fa felices les bèsties i malaurada la humanitat, oï curar-
 Venus pot tenir la bella fragilitat de una noieteta de quinze anys. Cal
 pensar, però, que si bé el teatre és fantasia es una fantasia ^{com la} ~~una~~ que
 pot evadir-se de la realitat de l'interpret, hem de conar a l'interpret
 totes les facilitats possibles.

Tirem, doncs, que Venus, en aquesta farsa amorosa que oscil·la entre
 la ironia i el sentimentalisme, es una dona que tan pot tenir vint anys
 com en pot tenir trenta, confusió facil / gracies a l'alquímia, que les do-
 nes d'avui usen amb veritable intel·ligència i veritable gràcia.

Tots deu vint, segurament, nés a una interpretació de Venus, car en

els bells temps de la Grècia antiga, i lluminosa, i en els bells temps del Renaixement, quan Europa despertava amb una gran sed de vida del qual, en medieval, pintors i escultors resuscitaven el mite magnífic. En les sales dels grans museus, o des de la vostra llar i en manuals de història de l'art, tots vosaltres hauréu vist més de una interpretació de Venus: la de Milo, la de Cànova, les del Ticià, la de Botticelli, les de Rubens, la del Giorgione. Naturalment, no sempre es fa la mateixa, car cada artista té un concepte diferent de la bellesa. Venus té un aire plebeu en algunes pintures: Rubens, Velázquez; un aire misteriós i llunyà en altres: Lucas Cranach; en altres exhiu una aura de sensualitat: Ticià; en altres es fa conceptuosa i plena d'artifici: Boucher, Moreau.

Es per això que l'autor d'aquesta farsa amorosa es creu també en el dret de veure Venus a la seva manera, de donar la seva interpretació de Venus. Cosa més difícil en literatura dramàtica que en pintura, car el pintor pot prescindir del espectador. Entre el pintor i el contemplador s'estableix una relació més directa que entre el poeta dramàtic i l'espectador, car el poeta dramàtic, per a animar a l'espectador, necessita

la col.laboració de l'interpret.

I a l'interpret, aquesta vegada li toca representar Venus, a Venus
uns pintors l'han vist rossa-totes les grad/cions del ros: rossor d'or
vell, de conyac, de fulla seca enduta pel vent, ~~de~~ d'espiga, de mel...- i
altres, els menys, bruna.

L'autor, en aquesta segona naixença, vol també que la Venus que
ella representa sigui rossa. Una Venus bruna- l'autor conserva encara certs
prejudicis- foia massa tempestuosa. I cal que sigui tot el contrari de
tempestuosa: cal que sigui serena, reposada, inefable. Ha de caminar len-
tament, ha d'accionar lentament (una lentitud, però, intel.ligent, discreta)
d'una manera, amb un ritme, gairebé musical. Una movilitat massa accentua-
da mai no es el.llegant. I Venus, nua o vestida amb les robes mes humils,
és sempre la suprema elegància.

Quedem, doncs, que Venus, físicament serà rossa, d'una rossor que doni
donar al seu rostre com una mena de resplendor. I quedem que serà una
dona feta, un xic madura, mes Ticia que Rubens. Ha de donar, naturalment,
la impressió d'una criatura de carn i ossos, però d'una criatura de

en i casos que vé d'un món llunyó i misteriós i es mou (amb una punta
 extranyesa, però tan sols, amb una punta) en un món fèrster que no es el
 nu. O sigui: entre els altres personatges de la ~~la~~ farsa, molt real, ha de
 mar la impressió d'un ésser misteriós. Recordeu que es tracta de Venus
~~na by omena~~ ^{na by omena}, que significa "apareguda fora de l'aigua"; de Venus Astartea
 filla de l'ona amrg.": per aixó Lucreci oíra que l'amor carnal deixa un
 est amars. La llegenda de Venus (tal com l'ha representada Botticelli)
 eta en una conquilla que la mar la dut a les platges de Xipre, on es ve
 un per les dotres, filles de Zeus i de Themis) de la gèn. an. i. i. i. i. i.
 ve de fades. Venus, a més a més de la fecunditat femenina, representava
 als antics la fecunditat de la terra. Entre els fenicis (els creadors
 la llegenda de fer. la na-vegar en una conquilla) fou Astarté; Aschera
 entre els sirians; Mylita entre els babilonis. Es acesa del cel, de la te
 de la mar. Al cel, es Urania, i la lluna (la blanca Solem) li es consagr
 una deessa de la mar, era venerada a Cnide, on els navegants, abans d'en-
 rmar-se, imploraven la seva protecció. Com a divinitat de la terra es
 esse dels jardins, i hom li ha condecorat el rostre amb un hort. 9 9 9 9 9

Tot això no es uita, ~~està~~ ^{està} clar, per un afany d'erudició barata, d'erudició que està a l'abast de totes les fortunes, sinó per que Venus no es un personatge massa vulgar, com els que, llastimosament, abunden en el nostre teatre d'avui: la noia romàntica i un xic bleda que sempre es casa en el tercer acte; la noia que creu que per a viure a ritme amb l'hora present, per donar-^a ~~veure~~ ^{aires} ~~una~~ acusada independència moral, fuma, beu algun coctel, surt sola de nits; o be la casada infidel que enganya el marit sense saber perquè; o be la que es passa tres actes plorant en vers (que no en poesia) i llançant nos les més fèrides alenades de cursileria.. Cal, per això, ésser un xic prolix en la descripció de Venus, personatge d'exepció i, per tan, d'una innegable importància.

L'autor voldria que la Venus de la seva farsa amorosa fos una criatura humana com totes les altres, però amb quelcom que no tenen les altres. Tot en ella ha d'ésser lluminós i resplendent: les seves robes (sempre de tonalitats ~~sem~~ blants, que en la seva forma recordin les túniques que veiem en les estatuetes de Tanagra i de Delós) els seus ca-

bells, els seus ulls, el seu somriure, gairebé, si fos possible, la seva veu, el seu silenci, el seu caminar, la seva immobilitat.

Segurament no cal parlar-ne més, car l'actriu deu haver comprès. Les nostres actrius són tant intel·ligents! ~~_____~~

LA GERMANA DEL PATRÓ. ~~_____~~

Es una dona d'uns seixanta anys. Va vestida de negre, com la majoria de les dones velles de vora mar. Té les mans aspres del treball feixuc i la cara pal·lida de la majoria de les dones joves i velles, de vora mar. Té uns ulls ^ablaus, tal vegada del la sempiterna contemplació de la mar, i una mirada profunda, abstreta, llunyana. El ^{mal}VI ha flagellat cruelment i del seu sofrir n'ha fet bondat. Precisament perquè ha sofert tot ho sap comprendre, tot ho sap perdonar. Viu sola en una d'aquestes cases blanques que la remor de la mar fa tan silencioses. La presència de Venus no la pertorba ni la neguiteja com a l'altra gent. Com la bondat la té un xic fora d'aquest món (la vanitat, la gasiveria, la grolleria, la incivilitat) Venus no li ^asembla, com a l'altra gent, una criatura extraordinària, sinó una pobre noia que la casualitat ha dut al seu costat.

cap-dus(9) 7.
LA DONA DEL PATRÓ. Té uns quaranta anys i és una dona aspra, cridaire, incomprendible, plena de red^o i de raganys, que es fa la vida impossible i la fa impossible als que la volten. Carcter violent i virulent, arbitrari, renyeix ~~amb qualsevol~~ i es baralla amb tot hom. Amb tot hom menys amb el seu marit, que l'escolta sense escoltar-la amb una calma estoica lleument subratllada d'ironia.

Va sempre bruta, mal girbada. Ha perdut tota ~~la~~ feminitat.

EL PATRÓ: quaranta.cinc anys. Fort. Cepat. Un xic esquerp i sorrut amb la gent de terra, envers la qual no sent massa estima. Rostre colrat pel sol i pel iode. Mirada que sap contemplar els horitzons i els núvols.

Caracter franco, recte i lleial. No massa amic de perdre el temps en vanes parleries. En relaitat, es l'espectador, el comentarista, de la comedia que al destí li plagué ~~de~~ jugar al seu entorn.

EL QUE TE L'ÀNIMA NEGRE DE FANATISME: Mes que un home de Deu, un home d'esglesia. La negror de l'esglesia no li deixa veure la blanca lluminositat de Deu. En tot veu el mal, tot ho esguarda amb esguard terribles de castel i malfiança. Tot es pecat, tot es prohibit, tot es digne de conge

nació. Desconeixedor del goig de viure, la vida li sembla un castic im-
 posat per Deu; a l'home, maculat encara pel pecat original. Li diuen místic,
 però es un fanatic. Mes que en un Francesc d'Assís, creu en un sar-
 vonanola, en un Torquemada, en un Ignasi de Loyola. Mes que en el Jesús
 que perdonà i tolera, creu en el Deu terrible que colga les ciutats amb
 pluges de foc i cenara.

El seu fanatisme es tant agut, que arriba a la perturbació. El patró
 el tolera perquè treballa i no es queixa del treball. Físicament es un
 home a uns cinquanta anys, malcarat i pobrament vestit. Per anar veure
 Deu, precisament, no sap veure Deu enlloc.

EL IL·LUMINAT: A l'Il·luminat seria mes lògic nomenar-lo el poeta. Tot
 i que, oficialment, el poeta del poble sigui el secretari de l'Ajuntament
 (llegeix llibres i diaris que li envien de la ciutat, ha guanyat mant ob-
 jecte d'art en més d'uns Jocs Florals rurals, felicita en vers a les
 senyores importants, escriu odes a la Mare de Deu i a la llibertat d'im-
 premta, etc, etc) el veritable poeta es l'Il·luminat, que no sap escriure
 ni gaire de llegir.

L'il.luminat té vint i cinc anys i una mirada clara i extàtica. A vegades resta embabiecat contemplant una noia bonica. Després, però, s'oblida de la noia per a esguardar un núvol que passa tot encès de sol. Es fadri, viu sol, no té altra llar que una barca vella abandonada a l'arena rossa de la platja que va podrint-se sota el sol i les pluges.

L'ADOLESCENT: Es el grumet del vaixell, té setze anys, una agilitat de gat i una alegria d'ocell. Devant de la presència de Venus, però, reaccionarà i sense perdre els trets que mes subratllen la seva personalitat, sofrirà un canvi: l'alegria d'infant, devindrà al·legria d'home, i sera com un il·luminat mes lluminós i mes tendre. Venus li haurà ensenyat entre altres coses (encara que l'autor deixi l'anecdota en penombra, penseu que l'adolescent podria esser l'Adonis de la comedia) - a convertir la fresca rialla que abans un temps li cantava a la gorja, en penaire que, després, li florirà pal·lidament en el rostre.

EL LUBRIC: Es un home de rostre lívid, de boca goluda, de mirada febril que espulsa les còpies, que sap veure la nuca femnina sota la roba. Es un erotoman, un lúric, un obsess per la luxúria que l'apropa cada dia.

és al deliri i a la follia. A vegades té moviments de perillós. El seu
ostre tant sols s'anima (-llavors es com una flama-) quan parla de dones.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PLUS A TERRA: Es jove encara (varenta anys) i no dona
importància a gaires coses. Mixte d'hòme pràctic i de baliga balaga, fa el
que fa tot.hom, pensa com tot.hom, sense, però, amoïnar-se per res. Té vicis,
é virtuts, però no el dominen ni els uns ni les altres. Es capac de fer
ap mal, però es incapax de fer cap bé.

ENAMORAT DE LA MAR: quaranta anys. Hermètic. Aspre. Un xic tocat de miso-
nia. El seu rostre tant sols s'il.lumina devant la mar, que li plau en
orange i en tempesta. En les hores de lleure, que quan la mar és bona
en moltes, s'asseu a proa i arrenca al teclat del seu acordió unes melo-
des que tenen ritme de cançó de bressol. El salnitre, el quitrà, el iode,
en els seus perfums preferits. Fuma una pipe curta que, de nit, posa res-
tancia a rogenos a les aletes del seu nas.

EL QUE ARREPLEGA DIVERS: Es un home de terra, i la terra amb la seva vol-
oderosa (el diner, la cara propia, les bones colites, la bona aviram, l'hori-
e en verdures i fruites..) el domina. En les feines de mar pensa

en la terra i, a bord, el seu esguard es gira sempre vers la terra. Es priva de tot per a augmentar els diners que va recollint. Juan en tingui prou, es comprarà un troç de terra, s'hi farà una caseta i s'hi retirarà amb la dona i els fills per a viure tranquil, sense tempestes ni naufragis, sentint la terra ben ferma sota els seus peus, fins que la mort truca a la porta. Té uns quaranta anys.

EL MES FORT: La seva característica es això: la força. Ell n'està molt orgullós i la lueix sempre de tot. Naturalment, creu que la força es el més important del món i l'única cosa que pot solucionar tots els conflictes. S'enten: el d'ordre material. En els altres no hi creu, no existeixen per ell.

L'APOTECARI: A més de farmacèutic, es l'erudit del poble. Té arterioesclerosi i una calba docta. Fadri, viu amb una germana impersonal i borrosa, un zic mes jove que ell (té quaranta vuit anys) que ha dedicat al germà tota la tendresa de la seva vida sense amor. Ell, però, gairebé no la veu. Ell tan sols veu, ultra les seves fórmules, els seus poetes i humanistes de l'antiga Grecia, de l'antiga Roma. Fisicament, es un home menut, un zic

descorat en el vestir.

EL SECRETARI DE L'AJUNTAMENT: El secretari de l'Ajuntament es un home de trenta anys. Diu que la política no li plau, però, més que no pas l'Alcalde, es l'amo del poble. Fa versos, versos de pastors i pastorettes, de zarzalls i boscuries, d'idil.li ensucrat, i es baralla amb el farmacutic que li parla d'uns poetes que ell no coneix ni gana: Tibul, Anacreont, Lucret Teócrit... Es, naturalment, un pedant i un cursi. Té molta cura de la seva persona i de la seva roba, i porta els cabells greixosos de pomada.

L'ADROGUER: quaranta anys. Temperament rude i ordinari. Un gran fons de timidesa, però: sobre tot quan el destí l'acara amb Venus, davant la qual esdevé tot un altre home. Sense cap imaginació, creu que en el món tan sols compta el diner. S'ha enriquit i aixó el té molt satisfet i li sembla el doble de la saviesa. Mes aviat gras que prim; un xic calb, rostre encès i lluent de satisfacció. Té una tenda-la mes important del poble-on ven queviures, perfumeria barata, drogues, bijuteria,. Ara, a més de la tenda, com es home ric, vol tenir una dona: una dona gentil que no puguin tenir els pobres.

A l'adrogar hi ha qui l'anomena Mercuri: per què aquest, Mercuri, fou el
Deu dels lladres i els comerciants. cap. 018 (13)

L'HELENISTA: Mes aviat vell que jove, un ric despòtic, cabells *tenyit d'*
un negre molt suau i
~~un negre molt suau i~~, grassonet. Es- perdoneu la imatge gens heleni-
ca- com un botifarró amb ulleres.

LA MARE DE L'ADOLESCENT: Robes negres. Cabells que comencen a cobrir-se
de cendra. Faç molt pal·lida. Quaranta.cint anys.

EL SERGENT DE LA GUARDIA CIVIL : quaranta o cinquanta anys. Serios com un
ase. Brut. Francament desagradable .

////////////////////

&&& EL PROLEG. &&&

EL PROLEG.

Primavera.

L'ESTAMPA:

Es una barca, una d'aquestes barques de vapor anomenades trawlers. Es una barca de pesca que té un aire de risc i d'aventura i no es com les pobres barques de cada dia que ixen de la platja en fer-se tard, quan la sorra encara es calenta de sol, i hi tornen a punta d'alba. Es una barca que resta dotze o quinze dies calant en les costes del riu d'Or i en les de les Canaries, sota el sol que dona a les aigües un daurat rebulleig metàl·lic i sota la pal·lida claror lunar, que vesteix les ondes de màgiques fosforescències. En els pals d'aquesta barca-rera el pal trinquet hi ha la xigra moguda a vapor que serveix per a elevar la barxa de les aigües blaves- de dia, com una flamul·la, hi ha l'ala blanca aguda d'una gavina; de nit, una estrella s'hi penja com un líric fanal de nit de revella de ball, musiques alegres i amors efímers.

Una escala de corda, com una eura, s'enfile pel pal major. A popa, la cabina de derrota. Al fons, però més centrada- l'estampa de la barca la crom de blaix- un gran troç de vela estesa per a que el sol del matí assequi. A la dreta en primer terme l'entrada que mana a l'interior on els camarots del capità i el pilot, les lliteres de la marineria

i la cambra frigorífica per al peix.

alguna rotllana de cordes que els mariners converteixen en
seients.

LA FARSA.

Alta mar. Proa a la platja acollidora, però; camí de re-
torn. Nit. Ultimes hores de la nit, quan ja l'aire te estremiments i per-
fum d'alba. El cel, tremolós i feixuc de les estrelles, comença molt lenta-
ment a esdevenir d'un blau més clar, que després serà malva i després,
al final de l'acte, es tancarà de rosa.

Al tinó, EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA. Assegut damunt el tortell
d'unes cordes, L'ENALORAT DE LA MAR fuma i toca l'acordió. A la lleu res-
plendor rogenca de la seva pipa respon la lleu resplendor de la pipa d'
EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA. Dret a proa, amb els ulls fixos en l'
horitzó, EL QUE ARREPLEGA DINERS. Durant tot l'acte ha d'oïr-se en un "pi-
no" discretíssim, la remor de l'aigua que fondeix el vaixell. Una

gran pausa.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Arrivarem a prima hora del matí.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Si tot va com ara.

EL QUE ARREPLEGA DINERS, irat davant la possibilitat d'un canvi de temps.

I es clar que hi anirà !

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Oh, ves a saber. No es pot dir mai això en mar.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: No hi ^{ha} res que indiqui canvi de temps. El vent es propici, i la mar, ahir tan esvalotada i turbulenta, es plana com una bel carretera de la terra.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Sembla mentida que faci tants anys que navegues ! No ho saps que en mar n'hi ha prou amb un moment per a que la bonança esdevingui tempesta ?

EL QUE ARREPLEGA DINERS, caferreït: Calla ! No cridis al mal temps !

L'ENAMORAT DE LA MAR: Jo en canvi, si podés, viraria en rodó i posaria proc mar endins, pel camí blanc de les ones coronades d'escuma.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Tu, si, perquè ets un home estrany.

L'ENAMORAT DE LA MAR: Tu que saps! Tu que saps!

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Enc ara ^{COM} essent tant enamorat de la ~~mar~~ agradat de la terra t'has enrolat de mariner.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Per a arrebregar diners i comprar unes feixes de rogadiu i fer-m'hi una casa i anar-me'n hi amb els meus i viure hi tranquil i esperar que la mort truqui a la porta.

L'ENAMORAT DE LA MAR, amb menyspreu+ quina ambició mesquina!

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA, amb llàstima: I per a guanyar diners has vingut en mar, capcigrany! Si els guanys son tan pocs!

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Per a treballar la terra, cal ciència i jo no en tinc.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Com t'ho faras, doncs?

EL QUE ARREPLEGA DINERS: La faré treballar pels fills.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Vaja! No et feia pas tan viu!

L'ENAMORAT DE LA MAR: I mentrestant, tu,...

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Per a poder arreconar moneda, fang de mariner!

ls mariners tot hom serveix !

ENAMORAT DE LA MAR: Tot hom serveix ? - Aixecant, se irat - Si no fossis
 can poca cosa, d'una grapada et llençava a l'aigua ! - Amb una lleu
 ranciosió - Tot hom serveix ! Imbecil ! Pobre home d'ambició limitada i
 mesquina !

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Bé, no us baralleu ara, que no val la
 pena:

- EL QUE ARRIPLEGA DINERS, davant l'impulsiva escomesa s'ha fet
 enrera no gens tranquil -

ENAMORAT DE LA MAR: Doncs si no vols ofendre'm, no parlis mes davant
 meu, com has parlat ara.

- S'asseu, i, no volent escoltar la conversa, arrenca a l'acordar
 una melodia lenta que te aire d'HAVANERA i de BERCEUSE. -

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: I tens molt recollit ?

EL QUE ARRIPLEGA DINERS: No el que jo voldria. Tinc dotze cents duros !

- A ENAMORAT DE LA MAR - ~~EL QUE ARRIPLEGA DINERS~~

que no l'has sentit ?

L' ENAMORAT DE LA MAR, indiferent: Si....

cap. 048 (22) 1..

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Dotze cents duros !

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Ja els he suat, però, No m'he donat cap gust.
M'he privat de tot. Niballs, ni teatres, ni festes de cap mena.

L' ENAMORAT DE LA MAR: Ni robes per a la muller, que va vestida de parracs

EL QUE ARREPLEGA DINERS: També hi vaig jo i no me'n queixo ! Que se'n
treu d'anar ben vestit ?

L' ENAMORAT DE LA MAR: 77777 ...ni escola ni llibres per als fills....

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Mentre sàpiguen treballar la terra
i fer-la fecunda ja saben prou.

L' ENAMORAT DE LA MAR...ni gairebé pa per a la taula.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: No exageris ! De pa a la taula de casa ja n'hi
hà, però poc, que el pa també pot estalviar-se.

L' ENAMORAT DE LA MAR: Abans em feies llàstima i ara em fas fàstig. Has
viscut com una bèstia, has llançat la teva vida de una manera absurda i
miserable.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: I si esteu malalts ? Mira que els

lletges i els apotecaris no fien !

EL QUE ARREPLEGA DINERS; esfereït: Calla ! No cridis el mal temps ! Els pobres no en podem estar de malalts.

L'ENAMORAT DE LA MAR: I si arribes a vell i la mort no et deixa gaudir el benestar tant durament guanyat ?

EL QUE ARREPLEGA DINERS: M'enterraran sota un xiprer tremolós de rius i cantarelles, al blanc cementiri del poble, que es veurà des de casa nostra, i els meus fills diran: el pare treballà tota la vida en mar, per a donar-nos aquesta cosa tant bella i generosa que es la terra.

L'ENAMORAT DE LA MAR, després d'una breu pausa: No t'entenc, ^{em} (sembles un ~~ser~~ ^{ser} ésser limitat i obtús. Als homes com tú, sempre tant arrapats a la terra, ^{no} mai els he entès. La terra es la lletgesa.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: Tant rica i plena ? Tant bella i multiforme ? No diguis heretgies !

L'ENAMORAT DE LA MAR: La terra es poblada per totes les males passions: la cobdicia, la gasiveria, l'enveja, la mesquina ambició de diner, la indi-

erència, la immisericòrdia, l'afany de luxe, la vanitat.

L LUBRIC, treient la testa per la boca negra i fètida de là sentina i pujant a coberta: Però bé hi hem de viure enterra.

L QUE ARREPLEGA DINERS, content de trobar un ajut: Això, això: bé hi hem de viure.

ENAMORAT DE LA MAR: Com més poques hores millor.

L QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Tant l'un com l'altre sou uns exagerats. A la vida cal saber pendre les coses tal convenen, sense encaparrar-hi massa i procurant treure'n tot el profit possible.

L LUBRIC: I com es que et plau tant la mar?

ENAMORAT DE LA MAR: Perquè es la llibertat i la solitud; que ningú et esterba quan tens una alegria molt gran o bé una pena molt fonda; perquè canta i no parla, i els homes sempre parlen, i, ~~e~~parlar, les seves paraules no son clares i belles i tenen regust de cendra i de fel; perquè la mar fa bé a l'home, car la mar no pot ~~comparar~~ ~~se~~ ~~con~~ la terra; perquè a l'hum hi es mes pura i l'aire hi es mes resplendent.

EL LUBRIC: No farem res, noi.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: No farem res, no.

EL LUBRIC: Amb tu tampoc, per ^{que} tu i jo no tliguem gaire: a tu et plau
privar-te de tot i arreconar diners i a mi empla llançar-los i no priva
me de res.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: I quan arrivis a vell en la pobresa? Que et
restarà?

EL LUBRIC: El meu passat lluminós de tavernes i balls i dones nues.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PLUS A TERRA: I quan estiguis malalt?

EL LUBRIC: Procuraré estar-ne força pera morir-me ^{depressa} i m'enterraran.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PLUS A TERRA: Cal pensar una mica en el deú.

EL LUBRIC: Cal no pensar-hi gota. Cal pensar en l'avui\$, car tan sols
l'avui compta. La terra que ni tú, ni tú,

-A EL QUE ARREPLEGA DINERS i a L'ENAMORAT DE
LA MAR-

no sabeu estimar, es cosa bona. Sobretot fent com nosaltres, la gent de
mar: no vivint-hi sempre, car així es més bella i cobdiciable i te tu en-
cis mes fort. La terra es per a resultat, es, que som improvisora i joiosa

tenim una sed infinita de vida i no pensem en el demà, no per les vocal-
res, que, arreconant els diners, i privant vos de tot, no sabeu gaudir-la.
La terra es bella perquè en cada port, entre musiques i vins elerosos, en-
ofrena aquestes flors de carn que son les dones.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PLUS A TERRA: Si et sentia el mistic!

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: apareixent per la dreta: Ja t'ha
sentit i li fas horror. Estas condemnat!

EL IUBRIC: Tots ho estem:; condemnats a morir. Per tant el millor que
podem fer es viure amb goig i alegria. I no hi ha goig i alegria, sino
en la boca e alenta de una dona.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Calla! Calla, que estas blasfemant!

La vida es una vall de llagrimes h i hi hem vingut a fer **pp**nitencia, a
purgar el pecat dels nostres primers pares. I el mon esta perdut, cada
dia mes perdut en el llot immund del pecat, cada dia mes arruïnada i ir-
redempte. El mon, es, encara, Sodoma i Gomorra, i cal una pluja de foc que
el destrueixi.

EL LUMINA, baixant per l'escala de gat del pal major: En faray poco

d'adeptes per a la teva religió de negror i de turment.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: La vida et sembla massa amable per-
què l'esguardes amb vidres fumats i la sentis amb el cor comblat d'un à-
cid corrosiu. Encara et semblen poc castig, i poca penitència, la fam,
la malaltia, a la guerra ?

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Tu no hi entens en aquestes ques-
tions. Estas massa arrapat a les baixeses de la vida material per a que
la claror de ^{la} vida espiritual et penetri.

EL LUBRIC: Ja te la dono la vida espiritual. Jo tant sols veig claror
en la nuesa d'una dona que s'afalleix d'amor en els meus braços..

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Renegues de Deu !

L'EMANORAT DE LA MAR: La dona es obra d'Ell, per tú tot son peccatences.
Tu en tot veus el pecat.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Deu es la justícia.

L'EL LUMINAT: Jo no hi entenc gaire, però em sembla que Deu es el perdó.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Et sembla, et sembla.... No et pot X
semblar res a tu, car no tens tracte amb l'església.

L'IL·LUMINAT: Moltes vegades l'església es tot el contrari de Déu. Si Déu, com diuen, es la bondat, els temples que vosaltres li heu construït son massa negres per a la seva immaterial presència. Pobres dels que han d'anar a cercar Déu al temple negre on el pobre hi es mal acollit, Déu es en la blancor dels arbres florits, en la verdor dels bons camps, en el silenci de les bòscuries, en els cims de les muntanyes, en l'argent tremolós dels estels, en la blanca crinera d'escuma de les ones de la mar, en la mirada pura d'un infant.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: L'infant no es la puresa. L'infant es el pecat.

L'IL·LUMINAT: Quina cosa mes odiosa i mes vil, la teva religió. Juro amb una cal·legió com la teva, deu ser com tenir un escorpi clavat al cor.

L'ENAMORAT DE LA MAR: Només veus el pecat i el mal.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Aci a la terra, si.

L'IL·LUMINAT: El teu cel deu tenir color de sang i de foc.

L'ENAMORAT DE LA MAR: El teu viure es com una nit de trancol.

-El que te l'anima negra de fanatisme, els esguarda amb menyspreu, i, sobretot, ne s'apena. Haha una para sa brot-

ASANS BELLES I COBIDIABLES

L. LUBRIC: I tan belles i cobdiables com son les dones. Jo, que abans era un mariner de debó i no un trist pescador com ara, conec els perbes per elles. Marsella, Port Said, Honolulu, Singapur, Barcelona, Hamburg, Nàpols. La bruna dels ulls de tenebra, la rossa de la carn color d'alba, la que feia olor de canyella, la que tenia un torbador perfum d'alcoba ~~\$\$\$~~ pàlida !.....

~~\$\$\$~~

-Somriu gojudament a l'evocaió-

L. IL·LUMINAT: I tant bella com es la vida, que te muntanyes i fonts, i cants d'ocells, i nits de lluna i musiques i el goig de viure!

EL QUE ARREPLEGA DINERS: I tan bells com son els diners ! Tan bell com es tenir riquesa !

L. NAIORAT DE LA MAR: I tan bella com es la mar, que canta, i sospira i plora, i te onades magnifiques, altes com muntanyes i amb la cresta coronada d'escuma, i misteris i llegendes de sirenes de nuesa de color de perla, que les nits de bonança pugem dels seus palaus de les fondaries i juguem amb els dofins sota el flam pal·lid de la lluna marinera.

EL PATRO: Bona nit.

EL "EL SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA": Aviat bon dia, Patró.

EL PATRO: Com vulguis. No m'heu deixat dormir. Sempre estaria de galleria vosaltres. Cada nit us trobo de la mateixa manera; discutint inútilment l'humà i el diví.

L'IL·LUMINAT: En terra hom pot callar llargues estones sense que passi res. En mar cal la paraula per a sentir-se viure. La paraula o la tempesta.

L'AMORAT DE LA MARE: És aquest (al·ludint al "UE TE L'ANIMA NEGRA DE PANATISME") que ens amarga la vida amb les seves prédiques.

EL "UE TE L'ANIMA NEGRA DE PANATISME": Aquests, que en busquen el cos....

EL PATRO: No en facis cabal.

-Als altres mariners-

I vosaltres no ^{en} feu ~~cabal~~ d'ell. Cal no fer cabal ~~de~~ de ningú. L'home ha estat dotat de paraula perquè perdi el temps engançant i engançant-se.

EL MES PORT, que entra per la dreta: El patró parla com un llibre. La paraula no es rès i l'acció ho es, tot. Ei! quan va unida a la força.

IL. LUMINAT: Moltes vegades la força es la injustícia.

LES FORT: No t'entenc. No se que vols dir. La força es la força i prou. El cop de puny i la garrotada son les lleis que han de regular el mon.

IL. LUMINAT: Tu has pres el mon per una establa.

ENAMORAT DE LAMAR: Tens mentalitat de dictador, una mentalitat massa primaria, massa rígida.

LES FORT: Els dictadors son els governants que mes em plauen. I els que es convenen al poble, que te esperit de ramat, que consti!

-Amb una lleu transició-
quin goig poder manar el que hom vulgui i ésser obeït. En la vida ho es tot l'acció.

EL PATRO: Te raó! La mar us fa massa contemplatius i us lleva energies. Ara mateix, si aixó fos una comedia, hi mancaria l'acció, i, per tant, la vida.

IL. LUMINAT: La paraula tambe es la vida, i moltes vegades te mes dinamisme que el moviment. I la vida ja ho es com una ~~comedia~~ comedia: una comedia sense autor ni director d'escena, en la qual tots son actors i espectadors. Una comedia amb rialles i llàgrimes, amb injustícia i sacri-

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Té raó el patró ....

EL MES FORT, interrompent-lo: Els patrons sempre en tenen.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Si haguessin dormit, jo hauria pogut elevar la meva anima aDeu.

EL QUE S'IMPRESIONA DE FEUS A TERRA: El teu Deu negre de rancor i força
cega.

L'IL·LUMINAT: I jo somniar.

EL LUBRIC: I jo pensar en les nits d'amor que m'esperen en terra.

L'ENAMORAT DE LA MAR: I jo escoltar la cançó de la mar, que te veu de sirena i m'embriua !

EL PATRO: Ho veieu ? Cada u tira pel seu cantó. I es que un vaixell es com un petit mon, que navega a l'atzar damunt les aigües: hi ha tots els tipus, tots els caracters, totes les maneres de pensar i de sentir. I es veu com un petit escenari flotant on totes les passions de l'home juguen la seva comedia. Ara, quan serem en terra, l'escenari canviarà de decorat.

EL QUE ARREPLEGA DINERS: I les passions satisfetes, s'apagaran com una petita flama.

L'ENAMORAT DE LA MAR: No pas totes.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Aviat hi arribarem a terra.

EL QUE ARRIFLEGA DINERS: Jo ja hi voldria ser.

L'ENAMORAT DE LA MAR: Jo, no.

EL PATRO: Aviat ?

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: A primasss hora del matí.

L'IL.LUMINAT: Quan la claror rossa del matí, pinta el poble mariner amb colors de festa.

EL PATRO: EL timó ?

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Va bé. I el vent ens ajuda.

EL PATRO: -Amb una ullada al seu entorn- No veig el menut.

L'IL.LUMINAT: Dorm. Es un infant encara, i dorm. Tan sols els homes carregats de passió i de quimeres no poden dormir sempre que volen.
-Neix el dia ~~ben bé~~ molt lentament. el cel es-
devé pal·lid d'alba.-

EL PATRO: Hem recollit l'última xarxa ?

L'ENAMORAT DE LA MAR: No pas encara. Esperavem que es fongués la nit.

EL PATRO: No trigueu massa.

EL MES FORT: Bé, patró.

EL PATRO: Abans, amb els "Llums" treballavem mes. Al "llum" la feina es mes dura, i no poden estar de platxeri com vosaltres.

L'IL.LUMINAT: Bé ens el mereixem després de tant treballar en aquest viatge.

EL PATRO: No et queixis, que haurà estat profitós per a tots nosaltres.

EL QUE ARRIBAVA DILLERS: Si, veritat?

EL QUE S'ENVAIA COCA DE PAÍS A FERRA: Val a dir, però, que també ha estat dur.

EL PATRO: Mes que les altres vegades.

EL MES FORT: Mes que cap altra vegada. Bé ho sé jo prou.

EL QUE DE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: En aquest vaixell, hi ha tots els pecats i totes les concupiscències, i el cel ha volgut castigar nos.

EL LUBRIC: Cala, ocell de mal averany, que en tot veus pecats i negrors.

L'IL.LUMINAT: I la vida es clara i es bella!

L'ENAMORAT DE LA MAR: No ens havia passat mai el que ens ha passat en aquest viatge; la mar estava en calma com un llac, els altres vaixells

navegaven negars i nosaltres per poc naufraguem.

EL IL·LUMINAT: Ha estat estrany i meravellós.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Ha estat un avis del cel.!

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Doncs mira, tu que hi tens influencia, demana-li que de bromes com la passada no ens gastis gaires.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Heretge!

-EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA,riu i els altres el coregen.EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME,ired,afegeix-

En lloc de riure tan estupidament valdria mes que pensésiu que encara no som a terra.

EL LUBRIC: que vols dir?

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: que estem sotmesos al poder sobre natural, car aquell brangol era ben bé sobrenatural, i que, fizeu vos hi bé, encara no hem arriuat a la platja.

EL QUE ARREPLEGA DIMERS, molt pal·lid, amb una gran angoixa: Calla! Moriu i que t'enterrin en mar, deu esser esglaiador.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Igual que en terra. L'esglaiador es que t'enterrin, creu-me.

EL LUBRIC: S'acaben ~~els~~ les cançons, les rialles, els petons, la carn abrandada d'amor.

EL QUE ANTEPIEGA DINERS: Però en terra sembla que no et quedis tan sol ni estiguis tan lluny del que ha estat tot: els fills, la dona, els mobles, la llar.

L'ENAMORAT DE LA MAR: Sempre aquest instint mesquí de la propietat.

EL PATRO: No deixeu d'ull les xarxes, que jo encara tinc un xic de feina per allà dintre. I si passava alguna cosa aviseu-me.
-Se'n entra a la cabina.-

EL LUBRIC: Ja no cal que m'en torni a dormir, cer no en donariau ni temps de trencar el son.

EL QUE ANTEPIEGA DINERS: Jo, sabent que tinc tan propera la terra, no podria clucar els ulls.

L'ENAMORAT DE LA MAR: Jo, sabent que he de deixar la mar, encara que sigui per uns pocs dies, tampoc.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Jo no dormo pensant en Deu.

EL LUBRIC: Jo tan sols puc dormir quan tinc un coixí de carn calenta i perfumada.

L'IL.LUMINAT: Les noves nits, semblades de somnis.

EL MSE FORT: Jo, quan m'agec a la llitera, dormo com un tronc tota la nit.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PLUS A TERRA: Deixeu-ho corre, que ~~no~~, tot plega.

Les vostres enraonies son ganes de perdre el temps.

L'IL.LUMINAT: Com son passades les epoques de les grans accions, ara tan

sols resta a la humana criatura el recurs de la paraula. I parlem, parlem.

per a allargar un xic més els actes de la comedia de la nostra vida.

-De la dreta vé L'ADOLESCENT-

L'ADOLESCENT: Ja esteu llevats?

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME), aspre: Jo diria bon dia.

L'ADOLESCENT, amb un somriure lluminós: No t'enfadiis, home, que punxes com

una escorpa! També ho diré jo: bon dia!

L'EMFORAT DE LA MAR: Bon dia, menut.

EL MSE FORT: Ja fa estona que estem dempeus.

L'IL.LUMINAT: I tu?

L'ADOLESCENT: Jo gairebé no he clos els ulls, que m'estava dalt del pal
major per a contemplar-me la mirada de la blava claror de les estrelles.

L'IL.LUMINAT: Vet aci perquè tens els ulls tan lluminosos.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA, amb menyspreu: Un altre somnia truites.!

EL LUBRIC: Es massa infant per a les dones, que, a mes del caliu, també tenen resplandor, i esguarda les estrelles llunyanes.

L'ADOLESCENT: N'hi ha una de molt gran i \$\$ molt bella, que ~~ens~~ segueix tota la nit, talment com si ~~ens~~ volgués ensenyar el camí. Llueix mes que les altres i sembla un joiell, ara blau, ara groc, ara verd, ara vermell.

EL LUBRIC: Els joiells, tan sols ^{en} plauen el cos de una dona.

L'ADOLESCENT, amb l'esguard alt: Mireu, vos, la. Ja es dia, i encara brilla, ~~com~~ com un fanalet pengat al pal major.

- Ja es dia clar. Les aigües semblen d'actista i, damunt el cel blau, una llum rosada benya els homes i el veixell. De l'altra punta de la barca, ix una veu.

UNA VEU EN LA MAR: A punt ?

-Els mariners, menys EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA, que no es mou del timó, s'arrangleren cara a la mar, al fons.

L'IL·LUMINAT, amb un crit: A punt !

- I tots, mentre estiren la xarxa, criden
acompassadament, a petits intervals i en
forma rítmica.

TOTS, menys EL QUE TOCA SEMPRE DE PEUS A TERRA :

0-0-0....iup !
0-0-0....iup !
0-0-0....iup !

-Cada vegada mes properes, fins a confondre's amb
amb les ~~seves~~ seves, arriben les veus de l'al-
tra extrem de la barca.

VEUS EN L'INTERIOR:

0-0-0....iup !
0-0-0....iup !
0-0-0....iup !

Aquesta obra l'autor voldria que fos jugada
com una simfonia, es a dir: d'una manera musical
amb un ritme music al. Ja compren l'autor que
aixó es demanar massa en una época que el tea-
tre nostrat te un vol tan curt i tan baix. Ja
compren l'autor que, en demanar aixó, no seré at-
per incomprensió, per peresa mental. Ho demans,
peró, car a mest es el seu deure... i el deure
dels actors es no fer-ne a abal. "Aquests au-
tors tenen unes coses!..."

Així doncs, futurs, possibles intèrprets
d'aquesta comedia: si per casualitat teniu un-
nes certes nocions de música penseu que L'AL-
DANTE del començament d'acte ha esdevingut ara
un MOLTO VIVACE. Tot es moviment, *crit*, clar a-
nar amunt i avall. Mentre el joc de la millor
imita

manera possible) de treure la xarxa de l'aigua, van retirant-se vers la dreta, que es pot cal situar la part de coberta on serà abocat el peix.

I mentre s'ocixen les veus de l'altre extrem de la barca.

VEUS EN LA MAR: 0-0-0..iup !
0-0-0..iup !
0-0-0..iup !

-els mariners nostres, els d'escena, els que que tu, espectador, contemples i escoltes amb més o menys atenció, parla.

EL LUBRIC: Com pesa avui la cinta !

- Desapareix -

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA, sense deixar el timó: Senyal de bona pesca.

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE FANATISME: Pesa com si hi haguessim enxarpat tots els pecats del món !

-Desapareix-

EL QUE ARREPIEGA DINERS: Si haguessim atrapat un trosset de vaixell, pirates d'altres temps ! Ens ho repartiríem i jo ja no m'hauria d'enfereir mai més.

cap. 008 (42) 39.
-Despareix. Resta sol, al límit, EL QUE SEMPRE
TOCA DE PEUS A TERRA. Veus a l'interior de:

LES VEUS: O-O-O...iup!
O-O-O...iup!
Tomba, tomba, tomba!
Com pesa!
O-O-O.....iup!

-I de sobte:-

Patró !...Patró !,...Veniu! Patró !

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA, girant el cap amb tafaneria: que deu
passar ?

-Cridant.-

Patró !

EL PATRO: que son aquests crits ?

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: No ho sé: aquells us criden...

VEUS, e ada vegada mes impacients a dir: Patró ! Patró Correu !

EL PATRO: Vaig !

-I surt per la dreta, gairebé topant amb EL QUE TE L'ANI-
MA NEGRA DE PARADISME, que ve lívid, tremolós, esfereïd-

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: que ha passat ? que tenia ?

EL QUE TE L'ANIMA NEGRA DE PARADISME: No em diguis res! No em diguis res!

Es tem tots en pecat mortal!

-I desapareix per la boca negra de la sentina.
Entren els mariners que guien a VENUS. Naturalment, VENUS se ns hauria d'apareixer com en el mite esplendidament, bellament nua. Això no es possible, car la nostra distingida societat, que tolera el bordell i la revista pornogràfica, no es prou civilitzada per a tolerar el nu. Així, doncs, l'autor s'ha vist obligat a vestir a VENUS i ha trobat un gentil artifici per a vestir-la VENUS, deixant-la en realitat, nua. VENUS porta una cabellera rossa i de pentinada, ~~amb una gran capa daurada~~ amb una gran capa daurada que la cobreix fins als genolls. Les senyores més distingides no van tan tapades ni a la platja ni al teatre de l'òpera. De manera que la pudícia de l'actriu no pot pas ressentir-se d'aquesta "voilette". A més a més, el sol, com si volgués retre homenatge a VENUS, la vesteix tota d'or. VENUS avança lentament, esguardant amb estranyesa al seu entorn, una mà damunt la testa de L'ADOLESCENT.

Des d'ara fins al final tot ha de pendre un to de facecia, d'irrealitat, de meravella. La quimera i la farsa son, ara, una sola cosa.-

EL JE SEMPRE TOCA DE PEUS AL TERRA, com veient visions: I ara ! Una dona !

EL PATRO: No m'ho puc explicar.

EL JE SEMPRE DINERO; Ni nosaltres.

EL PATRO: Com ha estat ?

L'ENAMORAT DE LA MAR: Venia dintre la xarxa, com ~~\$\$\$~~ un bressol,
i estrelles de mar
 tota plena de madrepores, entre la plata viva i l'or viu dels peixos.

EL LUBRIC: Mai no he vist una dona tant bella. Contemplant la rëseca la gola i enterboleix el cervell.

-VENUS, tranquil, la, serena, logicament olímpica, ~~est~~
 esguarda el vaixell, la mar, els homes. I somriu.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Tapou-la amb aquell tros de vela, que pot refredar-se.

-L'ENAMORAT DE LA MAR, recull la vela estesa, ja tota rossa de sol, i la posa suaument, delicadament, damunt l'espall de VENUS, que deixa fer i somriu i ara, així vestida, es com una Tanagra.-

EL PATRO: No ho entenc.

EL MES FORÇ: No ho enten ningú.

EL PATRO: Deu haver hi hagut un naufragi.

-A VENUS-

Fa que heu naufragat, senyora ?

VENUS: No sé que voleu dir.

EL PATRO, en *el* qual, com en tots els seus companys, s'accentua l'estranyesa: Naufragar: un vaixell que s'enserra, els viatgers que cauen a l'aigua.

VENUS: No, no: cap vaixell, cap cargada de l'aigua.

cap-048(45)

L'EMBAJOR DE LA MAR: Fetsar es banyar.....

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: No; som massa lluny de la platja.

L'IL·LUMINAT: Si, es clar.

L'ADOLESCENT: Diuen, senyors, si et banyaves.

VENUS, somrient: No, menut, noixia.

-Per la boca de la sentina apareix la testa lívida i
temorega d'EL QUE TÉ L'ANIMA NEGRA DE FANTISME-

EL PATRO, en el comble de l'extranyesa: Com?

VENUS, molt simple: Noixia.

EL PATRO, empipant-se: Senyora, mireu que ja som massa grans!.....

VENUS: No us entenc.

EL PATRO: Qui no us entén sóc jo. Ni cap dels que m'acompanyen, a'estic segur.

EL LUBRIC, amb la veu espesa: A les dones no cal pas entendre-les.

-VENUS l'esguarda amb una punta de llàstima i cor-
riu.-

EL QUE TÉ L'ANIMA NEGRA DE FANTISME: És una bruixa i ens ha embruixat.
És l'esperit del mal.

Cap-008/46

-VENUS, desvia la mirada que havia de tenir sobre
com una almoana magnífica, demunt EL QUE TE LA ANI-
MA NEGRA DE PARATISME-

EL ADOLESCENT, a L'EL LUMINAT, com qui fa un descobriment: I si fos una sirena?
No diuen que a la mar hi ha sirenes?

L'EL LUMINAT: Però tant sols les veuen els poetes.

VENUS: No, menut: les sirenes les conec des de la meva primera naixença i jo no ho soc.

EL PATRO: Heu dit la vostra primera naixença?

VENUS: Si, avui neixo al món dels homes per segona vegada.

EL PATRO: Senyora, en feu ballar el cap. No crec pas en quimeres ni fantasies, però us confesso que no sé si sou una criatura de carn i ossos o un ésser sobrenatural. Si no tingues jo les claus del celler, diria que tots estem beguts i veiem visions.

VENUS, a L'EL LUMINAT, molt estrenyada: Què li passa, que esta tant empipat? Perquè crida?

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Voleu escoltar-me un moment, patró?

PATRO: Diga's.

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Per mi que aquesta pobria devia
CAP-048 (47)
navegar en algun vaixell que ha naufragat i de la impressió ha quedat un
xic tocada.

EL PATRÓ: Veuria'em restes del naufragi.....

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA: Recordeu l'estranya tempesta de la
nit passada.?

EL QUE TE L'ANIMA LLERA DE FANATISME: Es l'esperit del mal ! Es l'esperit
del mal !

EL LUBRIC: Tots els mals que em vinguin \$\$\$ siguin com aquesta !

EL QUE SEMPRE TOCA DE PEUS A TERRA, seguint la conversa amb el patró:.....
i qui sap si quan ja estava a punt d'ofegar-se, la cinta, tota tremolosa
i feixuga del peix, l'ha pujat amunt... Demaneu-li si té algun paper.

EL PATRÓ: On anaveu ?

VENUS: A terra

EL PATRÓ: A quina terra ?

VENUS: A qualsevol. Les humanes criatures, arreu tenen les mateixes vir-
tuts i els mateixos viciis.

- Senyalant la terra:-

cap-dus(48)

Alló es Xipre ?

L'EL LUMINAT: No, senyora: es Catalunya, una terra molt bella de la qual
som fills.

EL PATRO: I papers, en duèu?

VENUS: Papers ? Quins papers ?

EL PATRO; cada vegada mes despacientat: Els que tingueu, els que voleu;
la cédula...

VENUS; molt simple: No sé que voleu dir. No sé que son papers.

EL PATRO: Aquesta dona sembla que vingui d'una altre mon.

L'EL LUMINAT: D'un mon de bellesa i de llum !

EL PATRO: Vull dir que.....Bé deveu tenir nom ?

VENUS: Si.

EL PATRO: Quin es ?

VENUS; Somrient serena, inefable: Venus Anadyómena.

-Tot té un resplandor triu, el cap-048(1/3)
quan cau, no passa rapid, el

TELO

////////////////////